

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ O. Š.**, bývajúceho v P.P. a **2/ A. Š.**, bývajúcej v P.P., zastúpených JUDr. V. C., advokátom v B., proti žalovanému **A. J.**, bývajúcemu vo S., o **určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 3 C 29/2006, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. januára 2012 sp. zn. 15 Co 50/2001 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bardejov rozsudkom z 24. mája 2010 č.k. 3 C 29/2006-150 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva k rodinnému domu č. X. nachádzajúcemu sa v P. na parc. č. KN X. – zastavaná plocha o výmere X. m² zapísanej na LV č. X. Katastrálneho územia P.. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vychádzal zo skutkového zistenia, že žalovaný je evidovaný ako výlučný vlastník nehnuteľnosti, a to rodinného domu súp. č. X., nachádzajúceho sa na parcele KN č. X., parcela KN č. X. – zastavané plochy a nádvorcia o výmere X. m² a parcela KN č. X. – záhrady o výmere X. m², ktoré sú zapísané na LV č. X. Katastrálneho územia P.. Konštatoval, že vlastníctvo žalovaný nadobudol titulom kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. V X. v podiele $\frac{3}{4}$. Tejto kúpnej zmluve predchádzala kúpna zmluva registrovaná bývalým Štátnym notárstvom v Bardejove pod RI 448/78, v zmysle ktorej A. Š., narodený X.

s manželkou J. Š., narodenou X. odpredali predmetné nehnuteľnosti svojim dcéram M. J. spolu s manželom A. J. v podiele $\frac{1}{2}$ a Z. Š. tiež v podiele $\frac{1}{2}$. Podiel $\frac{1}{4}$ k nehnuteľnostiam nadobudol žalovaný na základe dedenia po svojom otcovi v roku 1993. Súd prvého stupňa právne zdôvodnil svoje rozhodnutie citáciou ustanovení §§ 123, 124, 126 ods. 1, 132 ods. 1, 130 ods. 1, 2 a 134 ods. 1, 3, a 4 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že žaloba nie je dôvodná, keďže žalovaný nadobudol predmetné nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva v súlade s § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dospel k záveru, že u žalobcov neboli splnené podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva k domu, keďže títo neboli dobromyseľní v držbe a vedeli, že nehnuteľnosti sú vo vlastníctve iných osôb. Zdôraznil, že základnými predpokladmi vydržania je oprávnenosť držby a nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom stanovenej doby, ktorá je pri nehnuteľnostiach 10 rokov. Pre nesplnenie týchto podmienok na strane žalobcov preto žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol v súlade s § 150 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcov rozsudkom z 18. januára 2012 sp. zn. 15 Co 50/2011 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a náhradu trov odvolacieho konania žalovanému nepriznal. Mal za to, že súd prvého stupňa v predmetnej veci vykonal potrebné dokazovanie na jeho základe dospel k správnym skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd k dôvodom napadnutého rozsudku a s poukazom na odvolacie námietky žalobcov poukázal na to, že predmetnému konaniu predchádzalo konanie na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6 C 297/1980, ktoré otázku neplatnosti kúpnej zmluvy registrovanej bývalým Štátnym notárstvom v Bardejove pod č. X. ako aj otázku vlastníctva rodinného domu, teraz stojaceho na parcele KN č. X. zapísanej na LV č. X. Katastrálneho územia P. riešilo. Rozsudkom z 21. októbra 1981 bola žaloba o určenie vlastníctva k domu a o určenie neplatnosti zmluvy zamietnutá a tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 19. novembra 1982 sp. zn. 18 Co 195/1982. Napriek uvedeným rozhodnutiam podľa názoru dovolacieho súdu neexistovala v konaní, ktoré je predmetom odvolacieho konania prekážka rozhodnutej veci, keďže žalobca sa v konaní 6 C 297/1980 domáhal určenia výlučného vlastníctva k rodinnému domu, a v prejednávanej veci sa domáha podielového spoluvlastníctva, spolu so svojou manželkou, čím došlo aj k zmene okruhu účastníkov, a to tak na strane žalobcu ako aj na strane žalovanej. Bolo preto namieste opakované posúdenie podmienok získania a existencie vlastníctva žalobcov k rodinnému domu. V ďalšom odvolací súd citoval ustanovenie § 132

ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého za inú skutočnosť je treba považovať vytvorenie novovzniknutej veci, k čomu patrí aj výstavba nového domu. Žalobca tak v predmetnom konaní ako aj v konaní z roku 1980 nepreukázal, že dom, ku ktorému sa vlastníctva domáha, postavil on zo svojich výlučných prostriedkov, resp. spolu s manželkou – žalobkyňou 2/. Táto skutočnosť nemôže byť pravdivá už aj z dôvodu, že výstavba domu bola započatá v roku 1963 a ukončená v roku 1964, pričom žalobcovia manželstvo uzatvárali až v roku 1963. Nie je preto reálne, aby na výstavbe domu sa podieľala akýmkoľvek spôsobom či už finančným alebo manuálnym, aj žalobkyňa 2/ a preto nie je namieste ani jej vecná aktívna legitimácia. Žalobcovia, ak aj rodinný dom užívali po jeho výstavbe, tak nemohli byť dobromyseľní, že im vlastníckym právom patrí a práve pre nepreukázanie dobromyseľnosti bola správne žaloba zamietnutá. Listinné dôkazy týkajúce sa podielu žalobcu na výstavbe domu nie sú dôkazmi o jeho vlastníctve, resp. spoluvlastníctve ale opäť len o veľkom podiele na výstavbe domu bez preukázaných právnych dôsledkov. Odvolaciu námietku žalobcov týkajúcu sa postavenia rodinného domu bez pomoci rodičov, resp. iných rodinných príslušníkov považoval odvolací súd preto za nedôvodnú. Pokiaľ žalobcovia vo svojom odvolaní namietali aj neplatnosť kúpnej zmluvy uzavretej 12. januára 2005, odvolací súd túto námietku nezohľadnil, keďže otázka platnosti, resp. neplatnosti tejto zmluvy by žiadnym spôsobom nezmenila právne postavenie žalobcov. Táto zmluva nie je ani rozhodujúcou pre posúdenie otázky vlastníctva žalobcov, ktoré vlastníctvo opierajú o úplne iné právne skutočnosti. Ak žalobcovia v odvolaní namietajú aj neplatnosť zmluvy z roku 1978, tak k tomuto odvolací súd opäť poukázal na konanie prebiehajúce na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6 C 297/1980, v ktorom konaní sa tak súd prvostupňový ako aj odvolací súd vypořiadal do dôsledkov. Na takomto posúdení zmluvy sa nič nezmenilo ani v priebehu tohto konania. Navyiac odvolací súd mal za to, že tak ako zmluva z roku 1978, tak aj z roku 2005 je pre posúdenie nárokov žalobcov opierajúcich sa o vytvorenie novej veci a vydržanie právne irelevantná. S poukazom na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. vrátane výrokov o trovách prvostupňového konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. nadväznosti na § 150 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia, ktorí ho žiadali zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie; ako dovolací dôvod uvádzali nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Poukázali na to, že krajský súd ako aj okresný súd svojimi rozsudkami rozhodli v neprospech žalobcov aj napriek tomu,

že na preukázanie vlastníckeho práva žalobcovia predložili dostatok písomných a ústnych dôkazov, že predmetnú nehnuteľnosť, rodinný dom, si postavili od samého začiatku sami a zo svojich finančných zdrojov. V uvedenom dome býva žalobca 1/ 41 rokov a spolu s manželkou, žalobkyňou 2/ 37 rokov. Počas tejto celej doby užívali a zveľaďovali dom s vedomím, že je to ich vlastníctvo a nemali ani tušenia, že sa po čase objavia nejaký tzv. vlastníci ich domu. Mali za to, že títo nadobudli písomnosti o prevode majetku spôsobom odporujúcim právnym normám. Naďalej považovali kúpnu zmluvu za 12. januára 2005 za neplatnú z dôvodu, že nie je v nej uvedená kúpna zmluva. Taktiež dovolatelia mali za to, že žalovaný nesplnil podmienky dohodnuté v kúpnej zmluve písanej vo forme notárskej zápisnice pod č. NZ X.. Z uvedeného vyvodili, že od samého začiatku išlo zo strany nadobúdateľov o nezákonné praktiky s prevodom uvedených nehnuteľností, ktoré si žalobcovia vybuďovali z vlastných finančných zdrojov a od samého začiatku užívali s vedomím, že je to ich vlastníctvo, teda boli dobromyseľní držiteľia po dobu dlhšie ako 10 rokov.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcov písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil,

že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Žalobcovia dovolaním napadli rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 ods. 1 a 3 O.s.p. procesne prípustné.

Prípustnosť dovolania by v danom prípade prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Dovolací súd preto so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či prípustnosť dovolania nezakladá niektorá z nich. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku i uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolací súd nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení, pričom ani sami žalobcovia ich v dovolaní nenamietali.

Z obsahu dovolania možno usudzovať, že žalobcovia okrem dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (nesprávne právne posúdenie veci) namietali inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keďže odvolaciemu súdu vyčítali, že nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania. Dovolací súd poznamenáva, že pokiaľ by súd nesprávne vyhodnotil niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania.

Žalobcovia v dovolaní vyslovili nespokojnosť s právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá [nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia (porovnaj R 54/2012 rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011 a pod.)]. Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

Vzhľadom na vyššie uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalobcov podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobcov podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie ods. 2 O.s.p. tohto ustanovenia, keďže žalovanému v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková